

ПРАВНИ СТАВ

Новчани износ зараде наведен у уговору о раду (анексу уговора о раду) садржи порезе и доприносе који се плаћају из зараде (брuto зарада).

Тужилац може доказивати да је уговорена зарада без пореза и доприноса (нето зарада) и тако оборити законску претпоставку о уговореној „брuto заради“.

Образложење

Први основни суд у Београду је, на предлог ЈП „Пошта Србије“ (туженог у већем броју предмета) на основу члана 180. став 1. Закона о парничном поступку (ЗПП), покренуо поступак за решавање спорног правног питања да ли је у уговорима о раду (анексима уговора о раду) послодавац уговорио исплату брuto или нето зараде.

Појам „зарада“ коришћен у Закону о раду подразумева брuto зараду. То произилази из садржине члана 105. Закона о раду којим је прописано да се зарада из члана 104. став 1. тог закона (одговарајућа зарада утврђена у складу са законом, општим актом и уговором о раду) састоји од зараде за обављени рад и време проведено на раду, зараде по основу доприноса запосленог пословном успеху послодавца (награде, бонуси и слично) и других примања по основу радног односа у складу са општим актом и уговором о раду (став први) и да се под зарадом у смислу става првог тог члана сматра зарада која садржи порезе и доприносе који се плаћају из зараде (став други).

И одредбом члана 28. Колективног уговора за ЈП „Пошта Србије“ („Службени гласник Републике Србије“ број 9/22 ... 101/24) прописано је да запослени има право на одговарајућу зараду у складу са законом, тим колективним уговором и уговором о раду (став први); да зараду у смислу става првог тог члана чини зарада за обављени рад и време проведено на раду, зарада по основу доприноса запосленог пословном успеху послодавца и друга примања из радног односа у складу са тим колективним уговором и уговором о раду (став други); да запослени остварује једнаку зараду за исти рад или рад исте вредности које обавља код послодавца (став трећи); да се под зарадом у смислу тог члана сматра зарада која садржи порез и доприносе који се плаћају из зараде (став четврти). Одредба члана 28. претходног колективног уговора означеног послодавца је по садржини била идентична са истом одредбом сада важећег колективног уговора, осим што није садржала одредницу да се под зарадом сматра зарада која садржи порез и доприносе који се плаћају из зараде (став четврти члана 28. сада важећег колективног уговора).

Из законског одређења зараде као „буто зараде“, следило би да се податак о заради у уговору о раду (члан 33. став 1. тачка 10. Закона о раду) и анекса уговора (којима се врши измена висине зараде) односи на брuto зараду која у себи, поред износа који се исплаћује запосленом „нето зарада“, садржи и износе који се издвајају по основу пореза и доприноса. Дакле, постоји законска претпоставка да износ зараде, наведен у уговору о раду, представља брuto зараду, али се може доказивати и супротно - да је уговорена нето зарада (зарада без пореза и доприноса) и тако оборити означена законска претпоставка о

уговореној заради као „брuto заради“ (терет доказивања те чињенице је на тужиоцу - запосленом). О тој чињеници, ако је спорна, одлучује се у сваком конкретном случају.

(Правни став усвојен на седници Грађанског одељења Врховног суда одржаној 25.3. и 15.4.2025. године)